קלטת

מעילה באמון

מתוך הקלטות: ג' בביתה

הסיפור שנחשף ב"ידיעות אחרונות" הגיע לבית־המשפט ● השופטת

פיצתה את ג', המשותקת בעקבות תאונת דרכים, ב־8.5 מיליון שקל

"אבנר" על קביים

חברת "אבנר" ניסתה להוכיח, כי ג' מתחזה, ומנסה לסחוט פיצויים שלא מגיעים לה ● לשם כך קנתה קלטת, שבה הונצחה ג' בפעילויות אינטימיות בביתה ● את הקלטת צילם בסתר המטפל האישי של ג', תוך פגיעה באמונה ● "אבנר" הבטיחה לשלם לו סמו אלף שקל ● השבוע פסק בית־המשפט לטובת ג' ומתח ביקורת קשה על התנהגות הנתבעים

אריאלה רינגל־הופמן

הקטע, שלוש שנים ו־15 יום בדיוק אחרי שמכונית נוסעת פגעה בג' אנושות והותירה אותה משותקת לתמיד, חתמה שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, הילה גרוסל, על פסק־דין שקבע את גובה הפיצויים המגיעים לה.

המשפט עצמו נמשך למעלה משנתיים. הדיון, בלשון עדינה, רצוף אירועים הזעזועיות יוצאי־דופן עד מאוד, שגם פורסמו כאן בהרחבה לפני מספר חודשים. בפסק־דין המאורגנים המשתרע על־פני 65 עמודים, התייחסה השופטת לחלק מאותם אירועים, הביעה את רעתה המאוד־נחרצת על המעורבים בעניין, וגם לא הסתירה מקום לספקות ביחס למשקל שהעניקה לעדויות הבודים המתרגלים. ג', קבעה השופטת, זכאית לפיצויים בסכום של 8.5 מיליון שקל לערך, הסכום אינו מופר, כי חלקים מסוימים בו מחכים להשלמות עורכי־דין.

ג' זכתה לא רק לאמון השופטת, אלא גם להערכה הרבה. "התובעת", מלבה גרוסל, "אשר ניחת עליה אסון כבר ביומה, עשתה ועשה כל מאמץ אפשרי על־מנת למנוע מעצמה את הסקסמים האפשרי בנתונים האובייקטיבים אשר נכפו עליה. היא אינה נכבדת. היא נלחמת ומשתדלת, ונראה לי כי היא ראויה בשל כך לכל שבח. ברור מעל לכל ספק, כי אין להשתמש במאמצים כגים אלה כנגדה, כפי שניסו הנתבעים לעשות לאורך כל המשפט".

מבוכל מסור ואהוב

הנהגת שפגעה בג' פגעה בה קשה במיוחד. המכונית הימטה בג' מאחור, היא הסתבכה מתחת לגלגלים הגרוה כמה מטרים. היא אושפזה בבית־חולים "איכילוב", ועברה למחלקת השיקום של בית־חולים "שיבא", ריצאה משם רק בעבור 219 יום. הרופאים קבעו, הבעיה הזה היתה הסכמה מלאה ביניהם, כי היא סובלת מסה שמוגדר "קוואדרושלגיה לא שלמה" – שיתוק חלקי בארבע הגפיים. הם קבעו לה מאה אחוז נכות, ועוד קודם שיצאה מבית־חולים הוברר, כי תוקף לליחי הלשכה עמד 24 שעות ביממה. הכר אכנם הזה.

בהסכמה, ובהתאם לנהלים הסקנדלים, הוגשה תביעה לחברת הביטוח "אבנר". חברת הביטוח, שוב על־פי הנהלים הסקנדלים, כיסתה את הוצאות הטיפולים לפני שנקבע בחוק הסכום הסופי מסמה הכיסוי ציוד ראשוני, כיסא גלגלים, קביים, מסמה השלומי שכר לטלוזים שהעמדו לרשותה של ג'.

בין הטלוזים שנשלחו לג' היה גם אלי רחאב. רחאב, בחור צעיר ממרכז הארץ, יצר עם ג' קשרים חמים במיוחד. בשיחה שקיימנו עמה לפני שלושה חודשים אמרה, שלא היה לה מספיק מסוד ואחוב ממנו. אבל מספר חודשים אחרי שרחאב החל לעבוד איתה, החלים לתעד את פעילותיה. לפעלה מחצי שנה, קודם שעלה לרוכן הדברים, כבר מכר את הקלטת ל"אבנר", והמשיך לטפל בה כאילו לא קרה דבר. רק באוקטובר 96', אחרי שהמשפט התנהל כבר שנה חצי, נחשפה הקלטת, וג' גילתה כי איש־אמונה הוא הקלף הסודי ש"אבנר" מחזיקה בגדה. מישהו שמי שבשא אותה על כפיים, ולא רק מספרות, שחלק עמה את הרגעים היותר־קשים, היותר־אינטימיים, בחודשי הסתגלות הבדים, הוא גם מי שצילם אותה בפעלמה נסתרת, ללא ידיעתה, ובודאי ללא רשותה. את הקלטה, והשפעת לבאורה הרסנית בדילה, העביר רחאב, תמורת הסכם כספי באה מאוד, לחברת הביטוח.

ובך, ג', יחד עם בית־המשפט כולו, ראתה את עצמה על מסך הטלוויזיה מבוצעת שניים לבושה למחצה, מסתובבת בבית בנחשיים, יושבת מול המחשב, מבצעת את אותם דברים שחברת "אבנר" תבצל אותם כדי לגלות ולהוכיח, כי בעצם מדובר בסתתות, המחסנת את הקופה הביטוחית: אותם דברים שקשישת עתידה להביא אותם בדיבמה לעדרוחה, לעקשנותה, למאבקה הבלתי־נלאה של ג' לשכר את עצמאותה.

הדיסקה כולה נפרסה מעל רחבו הדבים בהקירות הנגדיות שבחדר עורך־הדין של ג', מנחם ולבר, אחר מעורכי־הדין המבוסים בתחום הבריקן, ובין הבודדים המתעקשים לאורך כל הדבים לייצג אך ורק בר אחר במאבקים המשפטיים האלה: את הנתבעים.

הדיק הומלץ לבגיזה

ובך הנהולה הדיסקה המצלמה נשברה ממשרד של חיקי פרטי, ונשלחה במעיל עור, את המשגרמתן בין רחאב לחברת הביטוח ניחלה עורכת־דין, אשתו של החיקר הפרטי. לחברת הביטוח הוצגו הקלטות תמונות סכום של שש מפרות, ובמסגר של דבר התשפרו הבודים על מאה אלף שקל. ורחאב היה אמור לקבל את הכסף בתשלומים. חלק לפני הדדות בבית־המשפט, חלק אחרי בך. על המשגרמתן עמו פיקח משה שמאבר, מי שקומר בראש המחלקה לחיאום, מידע ובקרה ב"אבנר".

שמאבר, בראיון שנתן כאן, סבן כי החברה לא היתה יכולה להרשות לעצמה להיפגר אדישה למסמאים שהוצגו בפניה. הכסף, אמר, הוא כספי ציבורי, ואנחנו חייבים לעשות כל שבתן להגן על הציבור בעניין. יהודה רילף, מנכ"ל החברה, על־פי שמאבר עצמו, היה בסוד העניין לבל אורך הדרך.

השופטת גרוסל, בסוף הדיון, חשבה שהעניין מצריך בדיקה יסודית. על מנת, מתבה השופטת, מסתבר כי לבאדה בוצעו עבירות הן על־ידי מר אלהו רחאב הן על־ידי חברת "אבנר". העבירות הלבאדיות מתייחסות הן לעבירות על חוק הגנת הפרטיות, יתבן שגם על חוק האומה סחר. יתבן שבנוסף לכך קיימות עבירות

ג' השבוע, חשופה: היא אינה נכנעת, היא נלחמת ומתמודדת, אין להשתמש במאמצים כנים אלה כנגדה
תצלום: אורן אגמון

המתייחסות לקבלת רבר בפרטות, וכן עבירות נוספות.

חתיק, על־פי הראיה השופטת, הועבר לחקירת המשטרה. הקלטת עצמה התקבלה כראיה. בכתבת שפורסמה כאן לפני כשלושה חודשים אמרה מפ"ג ניצה פרידמן, רובדת מחוז תל־אביב, כי בבריקה עם קצין אגף החקירות ירקון עולה כי החיק עדיין בחקירה. חשבון אמרה הרובדת: "החומר בחיק הועבר לבדיקה המחלקה של מחלקת חקירות והביעות של משטרת ישראל בנסה הארצי, הנבנא כי אין ראיות לעבירה פלילית, ועל כן החיק הוסלק לגניזה".

בקלטת אין כלום

חשבון, ביום רביעי, ניתן, באמור, מסקרהרין. הוא נפתח בריון בעדויות המומחים השקופים פרופסור עזרי, שהעיד מטעם התובעת, ופרופסור שאקו, מטעם הנתבעים. המומחים פירטו את הנזק, רבו בשאלות השקופות, התייחסו לצרכים הנפשיים.

ברור לי, כתבת גרסל בסיכום הרבריה, שקצרה הדיונה מלפרש את הדיסרים הפרטיים והנפשיים, וברור לי גם שאין דרך מילולית, אשר ביכולתה להמחיש יסורים אלה. יחד עם זאת, התובעת עשתה רושם כבנין. רושם של בחורה אשר החליטה שלא לוותר לנמוחה. גם בעדותה בפני, כתבת גרסל, לא ניסתה לנפח את סיפורי האמת. ובהמשך מנסמת את תשובתה של ג', כשנשאלה בחקירה נגדית אם היא אכן משתמשת בקביים: "אני אעשה הכל עם קביים או קב אחר, כדי לא להיסאר כך".

בהמשך מתייחסת גרסל לעדותו של רואה. קובעת שהוא "נחר ברוך משונה ביותר לנקות את מבטנו ולאחר שראה בביכול כי התובעת מנסה לסתום את חברת הביטוח ... הסתובב ברוחת התובעת כשהוא מקלים וסרים את התובעת ברגעים פרטיים לחלוטין, כשהיא מתלבטת, מבוהלת שיניים או לומרת. את "חומר הנפץ" (המרכאות בסקרן) מבר לחברת "אבנר" תמורת 160 אלף שקל (מאסיבי הקריאה במקורן).

רק שבקלטת, קובעת גרסל חר־משמעית, "אין ולא כלום. אין רבר שהתובעת לא הודתה בו מראש וללא לחץ בעדותה בפני, וכן רב לפני שבודע לה שהחברה והקלטה. אין רבר שלא מופיע בפרוטר המחלה ובחוות הדעת".

בכלים אחרות, כל הניסיון, החל מהבילום שנעשה ביוזמת רואה וכלה בקניית הקלטת על־ידי "אבנר", בסיעון שמרובר בהונה על כספי הביטוח, היתה לא רק עניין נואל מאין כמוהו, אלא גם מרוחר לחלוטין.

אינני מאמינה לרברי רואה, קובעת השופטת, נראה לי שאין לו נבולות מסריים.

החוקרים יוצאים בשן ועין

"אבנר" נייסה לצורך העניין גם חוקרים פרטיים, שיוצאים מגרסל בשן ועין. את הרין בממצאיהם היא פותחת באמירה כי "גם עדים אלה לא שינו את התמונה בלל וכלל". בהמשך היא מבירה את העניין שהם גילו בחבל הכביסה של ג', בפח האשפה

שלה. גרסל מציינת כי החוקרים העלימו מידע, שנחשף רק בחקירות הנגדיות שניהל עורך־הרין ולצר.

"אין ולא ניתן לי כל הסבר לבר שהחוקרים הפרטיים הציגו תמונה כה נקודתית וכה מגמתית, ולא הציגו את הרו"חות הנוספים, פרט לרצון המתבעים ליצור תמונה מעוותת והר־צדרית, ולא להציג בפני בית־המשפט את העובדה שבמעקבים מידגמיים־אקראיים נמצאה התובעת משתמשת בביטא גלגלים ובקביים, וייתכן נרבר המשל בסמל נרול) שפעם אחת צעדה שלושה צעדים ללא עזרה. נראה לי שניסיון זה ראוי לכל גנאי".

בסידה רבה של תרבדיות, נגוע, על־פי השופטת, גם המומחה שהעיד מטעם "אבנר", פרופסור שאקו. במהלך המשפט, בהקשר הבספי, עלתה לריון שאלת תוחלת החיים של נפגעי חוט שررה. פרופסור שאקו טען כי אכן יש פגיעה בתוחלת החיים, והעריך אותה בכ־10 אחוז בממוצע. את הערכה הזו עימת עורך־הרין ולצר עם הערכות הפוכות שנתן שאקו כשהוזמן כעד מומחה רוזקא מטעם התובעים, ולא פחות מאשר אצל ולצר עצמו.

וכך כתבה השופטת: "המומה בעיני מאוד מרגע לא והמומרה פרופסור שאקו בחוות־דעתו עם סגירת תוחלת החיים... נראה לי כי מן הראוי היה שהעובדה שפרופסור שאקו עצמו סבר לפני זמן לא רב אחרת, ואף הבין חוות־דעת והעיד בבית־המשפט החיסר ממה שהוא נורס כעת, תמצא ביטוי בחוות־הדעת (שלו) ולא תיחשף בחקירה הנגדית".

חישוב מורכב כזה את סכום הפיצויים המגיע, שאותו קובע בית־המשפט, הוא אכן מסתמך על הערכה של תוחלת החיים של התובע, על גרכי הריור שלו, הוצאת הרים, התאמת השירותים, הרחבת הדירות וכן הלאה. על מה שמכונה "עזרת הזולת", הדיבו ליווי ושיפול צמוד, הצורך בטיפולים רפואיים, בטיפולים פסיכולוגיים, בעזרים טכנולוגיים מסוימים, באובדן כושר ההשתכרות, וכן הלאה. הערים המופיעים בפני בית־המשפט הם האמורים לסייע לבנות את המודל המרכזי של החישוב הבספי.

בסקירה המסים הזו, הבחירה השופטת, לאורך הרוך כולה, היא מצאה כי עדותם של עדי התביעה היתה מהימנה ואמינה מעדותם של עדי הנתבעת, והדיבו הערים שהעלתה "אבנר" לריון.

חברת הביטוח "אבנר", אומר עורך־הרין פנחס ולצר, לא רק שלא חסכה אגורה לביטוח משלמי הפרמיות, אלא שהיא ביזבזה את כספי הביטוח. כל מה שהיה בקלטת, היה בתצהירים שניתנו לבית־המשפט עם תחילת הדיונים. כל מה שנאמר על־ידי העד, נאמר בכנות רבה על־ידי ג', בתצהיר שהוגש בשמה. הביטוח בולו, ובמלה הזו אני כולל גם את ציטוי הנפגעים, היה יוצא נשכר לו בנושא הזה היתה מושקעת יותר מחשבת, ופחות לחיצות. מה עוד, הוא אומר, שמרובר לסעמה ב־300 אלף שקל, מביון שהסכום שהוצעה לרואה היה הסכום כסף.

האבסורד הגדול

פניית "ידיעות אחרונות" לראיין את יחידה ריקן, מנכ"ל "אבנר", ואת מקח שמאובר, מנהל המחלקה שטיפלה בתיק, לא נענתה. למען ההגינות יש לציין כי הבקשה הוגבלה בלחץ־זמנים גדול.

חוז תגובת רובר "אבנר": התביעה המקורית שהגישה ג' הסתכמה ב־24 מיליון שקל, והיתה מוגבלת ורחוקה מלשקף את מצב הנפגעת. סכום הפיצויים שנפסק רומה לסכום שהציעה "אבנר", בעקבות הנצעה של בית־המשפט להגיע לפשרה עם התביעה. לצערנו בארכה התובעת פירב להצעה.

ותגובת הברה ממשיכה "אבנר" שהיא אינה שלא למסרות רוחת, תמשיך גם להבא לסלא את תפקירה הביטוחי כרי לשמור על איזון בין מתן פיצוי הולם לנפגעים מחר, ומניעת ניצול ציבור משלמי הפרמיות בגין הבעות מוגזמות מאוחר. כל זאת תוך הוקת לקחים המתבקשים מהעדות השופטת.

עורך־הרין ולצר אומר: כי מהבעות פיצויים מהסוג הזה, נבנה הבסים לחישובים. התובע, מסבע הרברים מציג בסיס רחב מאוד, כשם שהתבע, "אבנר" במקרה הזה, מציעים בסיס צר מאוד. בפועל, על־פי ולצר, "אבנר" המבינה להצעת פשרה של 7 מיליון שקל. אנחנו, הוא אומר, הסכמנו להתפשר על 8.5 מיליון שקל, ואכן זה גם מה שפסק בית־המשפט פחות או יותר. במונחים של פצוע קשה, שהכסף הזה אמור להבטיח לא רק את קיומו אלא גם את איכות חייו, להפרשים האלה יש משמעות עצומה.

ג', כמה שעות אחרי פסק־הרין, אומרת: "אני שמחה שהעניין הסתיים, שהאמת יצאה לאור, שבחקר הביטוח הבל־כך מסוער, לא רק לפגוע בזכויות שלי, אלא גם להציג אותי בשקרנית, כרמאית וכמניפולטיבית. אני אמרתי לאורך כל הרך, ומעולם לא הסתרתי את זה, שאני לא רוצה להיראות מסכנה. שאני אעשה כל מה שאפשר, וגם מעבר לזה, כרי להחזיק את מרת חלוחי באנשים אחרים. הייתי מאושרת לקום מכיסא הגלגלים ולעבור לקביים, והלוואי שיכולתי לעמוד מקביים לקב אחר, וללכת בלי. והאבסורד הגרול הוא שרוחקא המאמצים שלי, שמעולם לא הסכתי בהם ולא הסקרתי אותם, להגיע ליתר עצמאות, הם שהובילו את הביטוח לפגוע בי".

על מסלול המכשולים שלי, אומרת ג', מחכים לא מעט מאמצים. הייתי שמחה מאוד אם ההתמודרות עם "אבנר", על כל המשתמע מכך, היתה נחסכת לי. החיים מאוד לא פשוטים לנכים, גם בלי זה.